FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (fjärde avdelningen i utökad sammansättning)
den 1 december 2004 *

I mål T-27/02,

Kronofrance SA, Sully-sur-Loire (Frankrike), företrätt av advokaten R. Nierer,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av V. Kreuschitz och J. Flett, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

med stöd av

Glunz AG

och

OSB Deutschland GmbH,

* Rättegångsspråk: tyska.

Meppen (Tyskland), företrädda av advokaterna H.-J. Niemeyer och K. Ziegler, med delgivningsadress i Luxemburg,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut SG (2001) D av den 25 juli 2001 att inte göra invändningar mot det stöd som de tyska myndigheterna beviljat Glunz AG,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden H. Legal samt domarna V. Tiili, M. Vilaras, I. Wiszniewska-Białecka och V. Vadapalas,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Plingers,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter att förhandling hållits den 8 juli 2004,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

1 I de sektorsövergripande rambestämmelserna för regionalstöd till stora investeringsprojekt (EGT C 107, 1998, s. 7) (nedan kallade rambestämmelserna) som var i kraft vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna definieras reglerna för bedömning av stöd för sådana ändamål som omfattas av bestämmelsernas tillämpningsområde.

2 Enligt rambestämmelserna beslutar kommissionen från fall till fall om högsta tillåtna stödnivå för projekt som omfattas av kravet på anmälan.

3 I punkt 3.10 i rambestämmelserna anges den beräkningsformel som kommissionen använder sig av när den fastställer nämnda nivå. Denna formel grundar sig först på en bestämning av den högsta tillåtna stödnivå som skall tillämpas på stöd till stora företag i det berörda området, benämnd "taket för regionalstöd" (R-faktorn), som därefter påverkas av tre jämkningsfaktorer, nämligen konkurrensfaktorn (T-faktorn) i den berörda sektorn, förhållandet mellan kapital och arbetstillfällen (I-faktorn) respektive de regionala effekterna av stödet i fråga (M-faktorn). Formeln för beräkning av det högsta tillåtna stödet är alltså: R x T x I x M.

4 Enligt punkterna 3.2–3.3 i rambestämmelserna inbegriper konkurrensfaktorn en analys av om det föreslagna projektet berör en sektor eller undersektor med strukturell överkapacitet. Vid bedömningen av om det finns strukturell överkapacitet beaktar kommissionen skillnaden mellan den genomsnittliga kapacitetsutnyttjandegraden för tillverkningsindustrin som helhet och kapacitetsutnyttjandegraden inom den relevanta sektorn eller undersektorn på gemenskapsnivå. Denna analys baseras på en referensperiod som motsvarar de senaste fem åren för vilka uppgifter finns tillgängliga.

5 Strukturell överkapacitet anses föreligga om kapacitetsutnyttjandegraden inom den relevanta sektorn eller undersektorn under de senaste fem åren i genomsnitt varit mer än 2 procentenheter lägre än för tillverkningsindustrin som helhet. Sektorn eller undersektorn kommer att definieras på lägsta möjliga nivå enligt allmän näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen (NACE-systemet), vilket infördes genom rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 om statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen (EGT L 293, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 7, s. 152), i ändrad lydelse. Betydande strukturell överkapacitet anses föreligga om kapacitetsutnyttjandegraden är mer än 5 procentenheter lägre än genomsnittet för tillverkningsindustrin (punkt 7.7 i rambestämmelserna).

6 I punkt 3.4 i rambestämmelserna preciseras att om uppgifterna om kapacitetsutnyttjande är otillräckliga, kommer kommissionen att beakta om investeringen görs på en vikande marknad. Kommissionen kommer då att undersöka hur den synliga konsumtionen av de berörda produkterna (det vill säga produktionen plus importen minus exporten) utvecklas, jämfört med tillväxttakten för tillverkningsindustrin som helhet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

7 Marknaden för produkten eller produkterna i fråga anses vara vikande om den genomsnittliga årliga tillväxttakten för den synliga konsumtionen av dessa produkter under de senaste fem åren legat avsevärt under (mer än 10 procent) genomsnittet för

tillverkningsindustrin som helhet inom EES, såvida det inte finns en stark uppåtgående trend i den relativa tillväxttakten för efterfrågan på produkten eller produkterna. En absolut vikande marknad är en marknad där den årliga tillväxttakten för den synliga konsumtionen under de senaste fem åren varit negativ (punkt 7.8 i rambestämmelserna).

8 Enligt punkt 3.10.1 i rambestämmelserna skall en jämkningsfaktor på 0,25, 0,50, 0,75 eller 1 tillämpas på T-faktorn (konkurrensfaktorn) för följande situationer:

"i) Projekt som leder till utökad kapacitet inom en sektor med betydande strukturell överkapacitet och/eller med en absolut minskning av efterfrågan: 0,25,

ii) Projekt som leder till utökad kapacitet inom en sektor med strukturell överkapacitet och/eller med en vikande marknad och som sannolikt kommer att förstärka en stor marknadsandel: 0,50,

iii) Projekt som leder till en utökad kapacitet inom en sektor med strukturell överkapacitet och/eller med en vikande marknad: 0,75,

iv) Sannolikt inga negativa effekter enligt i)-iii): 1,00."

Bakgrund till tvisten

9 Genom en skrivelse av den 4 augusti 2000, som registrerades den 7 augusti samma år, anmälde Förbundsrepubliken Tyskland till kommissionen, i enlighet med artikel 2.1 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel [88] i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1), sina planer på att bevilja bolaget Glunz AG investeringsstöd för att bygga ett integrerat centrum för träbearbetning i Nettgau i delstaten Sachsen-Anhalt (Tyskland). Planerna omfattades av tillämpningsområdet för rambestämmelserna.

10 I en skrivelse av den 28 augusti 2000 informerade kommissionen de tyska myndigheterna om att anmälan inte kunde anses vara fullständig, varpå de tyska myndigheterna, i skrivelser av den 15 november 2000 och den 12 januari 2001, lämnade kompletterande uppgifter till kommissionen. Då kommissionen fortfarande inte var nöjd lämnade de tyska myndigheterna nya uppgifter i en skrivelse av den 2 mars 2001. Kommissionen bedömde därefter att anmälan var fullständig.

11 Den 25 juli 2001 beslutade kommissionen, med tillämpning av artikel 4.3 i förordning nr 659/1999, att inte göra invändningar mot beviljandet av det aktuella stödet (nedan kallat beslutet).

12 Av beslutet framgår att investeringsprojektet skall genomföras i en region där stöd kan vara berättigat enligt artikel 87.3 a EG och för vilken den högsta tillåtna nivån för stöd som syftar till att främja nyinvesteringar i stora företag, även kallat det regionala taket, är 35 procent brutto. Stödet utgörs av ett icke återbetalningspliktigt

bidrag på 46 201 868 euro och ett investeringsbidrag på 23 596 120 euro, det vill säga sammanlagt 69 797 988 euro, till en möjlig investeringskostnad på sammanlagt 199 400 000 euro.

13 Av detta stöd skall 28,61 miljoner euro användas för att bygga en fabrik för OSB-skivor (Oriented Strand Board) och resten, det vill säga 41,18 miljoner euro, för att bygga en fabrik för spånskivor.

14 På grundval av en bedömning av det anmälda stödet med hänsyn till kriterierna i rambestämmelserna, redovisade kommissionen, i sitt beslut, skälen till att de jämkningsfaktorer som tillämpades på den procentsats om 35 procent som utgör högsta tillåtna stödnivå för stora företag i det berörda området fastställdes till följande:

— 1 för T-faktorn avseende konkurrensläget på den berörda sektorn,

— 0,8 för I-faktorn (förhållandet mellan kapital och arbetstillfällen),

— 1,5 för M-faktorn avseende de regionala effekterna av det planerade stödet.

Detta ledde till en högsta tillåten nivå på 42 procent (= 35 procent x 1 x 0,8 x 1,5).

15 Vad gäller utvärderingen av T-faktorn avseenden konkurrensläget preciserade kommissionen att den vid utvärderingen av konkurrensfaktorn, i enlighet med punkterna 3.3 och 3.4 i rambestämmelserna, endast skall ta ställning till huruvida den berörda sektorn lider av strukturell överkapacitet när det finns tillräckligt med uppgifter avseende kapacitetsutnyttjandegraden. Eftersom de två produkter som tillverkas av Glunz utgör en mycket stor del av den totala produktionen av träskivor i Europa, valde kommissionen, med hänvisning till den lägsta nivån i NACE-systemet, att grunda sin analys på uppgifterna om kapacitetsutnyttjandegraden i klas. 20.20 i NACE-systemet, vilken inbegriper tillverkning av träskivor.

16 På grundval av uppgifter rörande perioden 1994–1998 i en studie som tillhandahållits av de tyska myndigheterna, konstaterade kommissionen att det aktuella investeringsprojektet skulle öka kapaciteten inom en sektor vilken inte led av överkapacitet, vilket enligt kommissionen innebar att det var befogat att tillämpa jämkningsfaktorn 1 på konkurrensfaktorn.

17 Kommissionen konstaterade att det stöd som Förbundsrepubliken Tyskland planerade att bevilja Glunz överensstämde med det högsta tillåtna stödet enligt rambestämmelserna och tillkännagav att det var förenligt med EG-fördraget.

Förfarandet och parternas yrkanden

18 Det var under dessa omständigheter som sökanden, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 4 februari 2002, väckte förevarande talan.

19 Genom handling som inkom till förstainstansrättens kansli den 3 juli 2002, ansökte Glunz och OSB Deutschland GmbH om att få intervenera i förevarande mål till stöd för kommissionens yrkanden.

20 Ordföranden på förstainstansrättens fjärde avdelning i utökad sammansättning tillät intervention genom beslut av den 10 september 2002. Intervenienterna inkom med yttranden den 4 november 2002. Svaranden inkom med yttrande över dessa inom den utsatta tidsfristen.

21 Parterna utvecklade sin talan och besvarade förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 8 juli 2004.

22 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall:

— ogiltigförklara beslutet,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

23 Kommissionen har, med stöd av intervenienterna, yrkat att förstainstansrätten skall:

— avvisa talan,

— ogilla talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

24 Vid förhandlingen har kommissionen och intervenienterna bestritt att talan kan tas upp till sakprövning.

25 Kommissionen och intervenienterna har anfört att sökandens ställning på den berörda marknaden inte nämnvärt påverkades av det godkända stödet. Med hänsyn till tillverkningens placering och de aktuella produkternas leveransområden, vilka bestäms på grundval av transportkostnaden, sammanfaller sökandens och stödmottagarens avsättningsområden endast marginellt.

26 Sökanden har gjort gällande att kommissionen åsidosatte sökandens processuella rättigheter när den felaktigt beslutade att inte inleda det formella granskningsförfarande som avses i artikel 6 i förordning nr 659/1999, vilket hade gett sökanden, i egenskap av intresserad part, möjlighet att lämna synpunkter innan kommissionen antog beslutet.

27 Sökanden har erinrat om att definitionen av "intresserad part" i artikel 1 h i förordning nr 659/1999 inbegriper konkurrerande företag. Sökanden och Gunz är direkta konkurrenter eftersom de tillverkar samma produkter och saluför dessa på samma marknad. Beviljandet av stödet påverkar sökandens konkurrenskraft på den aktuella marknaden.

28 Under dessa omständigheter anser sökandebolaget att det berörs direkt och personligen av beslutet och därför har rätt att väcka talan om ogiltigförklaring av detta.

Förstainstansrättens bedömning

29 Kommissionen och intervenienterna har först vid förhandlingen yrkat att talan skall avvisas eftersom sökanden saknar talerätt.

30 Av rättspraxis följer att ett rättegångshinder bestående i att sökanden saknar rätt att väcka talan utgör tvingande rätt och är något som domstolen kan och till och med skall pröva ex officio (domstolens dom av den 29 april 2004 i mål C-298/00 P, Italien mot kommissionen, REG 2004, s. I-4087, punkt 35) och som således kan åberopas av svaranden under varje skede av förfarandet (se analogt domstolens dom av den 20 februari 1997 i mål C-166/95 P, kommissionen mot Daffix, REG 1997, s. I-983, punkt 25, och förstainstansrättens dom av den 13 december 2001 i de förenade målen T-45/98 och T-47/98, Krupp Thyssen Stainless och Acciai speciali Terni mot kommissionen, REG 2001, s. II-3757, punkt 125).

31 Förevarande talan om ogiltigförklaring har väckts mot ett beslut som kommissionen antog efter en preliminär granskning. I beslutet tillkännagav kommissionen att ett individuellt stöd var förenligt med den gemensamma marknaden.

32 Förstainstansrätten erinrar om att det inom ramen för kommissionens kontroll av statligt stöd skall göras åtskillnad mellan å ena sidan den preliminära granskning av stöd som införts genom artikel 88.3 EG och som regleras i artikel 4 i förordning nr 659/1999, vilken enbart syftar till att göra det möjligt för kommissionen att bilda sig en första uppfattning om huruvida stödåtgärden helt eller delvis är förenlig med den gemensamma marknaden, och å andra sidan det formella granskningsförfarande som avses i artikel 88.2 EG och som regleras i artikel 6 i förordning nr 659/1999, vilket syftar till att göra det möjligt för kommissionen att få kännedom om samtliga omständigheter i ärendet. Det är endast i samband med det sistnämnda förfarandet som kommissionen enligt fördraget är skyldig att ge berörda parter tillfälle att yttra sig (domstolens dom av den 19 maj 1993 i mål C-198/91, Cook mot kommissionen, REG 1993, s. I-2487, punkt 22, svensk specialutgåva, volym 14, s. I-201, av den 15 juni 1993 i mål C-225/91, Matra mot kommissionen, REG 1993, s. I-3203, punkt 16, svensk specialutgåva, volym 14, s. I-213, av den 2 april 1998 i mål C-367/95 P, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, REG 1998, s. I-1719, punkt 38, och förstainstansrättens dom av den 13 januari 2004 i mål T-158/99, Thermenhotel Stoiser Franz m.fl. mot kommissionen, REG 2004, s. II-1, punkt 57).

33 När kommissionen, utan att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 EG, på grundval av artikel 88.3 EG finner att ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden, kan de som åtnjuter processuella garantier enligt artikel 88.2 EG säkerställa att de beaktas endast om de kan överklaga kommissionens beslut till gemenskapsdomstolarna (domarna i de ovannämnda målen Cook mot kommissionen, punkt 23, Matra mot kommissionen, punkt 17, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, punkt 47, och Thermenhotel Stoiser Franz m.fl. mot kommissionen, punkt 69).

34 När en sökande genom en talan om ogiltigförklaring av ett beslut som kommissionen har antagit efter en preliminär granskning söker uppnå att de processuella garantier som föreskrivs i artikel 88.2 EG beaktas, är den omständig-

heten att sökanden berörs i den mening som avses i denna bestämmelse följaktligen tillräcklig för att sökanden skall anses vara direkt och personligen berörd i den mening som avses i artikel 230 fjärde stycket EG (domarna i de ovannämnda målen Cook mot kommissionen, punkterna 23–26, och Matra mot kommissionen, punkterna 17–20, samt förstainstansrättens dom av den 15 september 1998 i mål T-11/95, BP Chemicals mot kommissionen, REG 1998, s. II-3235, punkterna 89 och 90).

35 I förevarande fall är det klarlagt att sökanden har väckt talan om att beslutet skall ogiltigförklaras på grund av att kommissionen felaktigt beslutade att inte inleda det formella granskningsförfarande som avses i artikel 88.2 EG. Sökanden har redogjort för detta motiv i sin andra grund.

36 Sökanden har vidare hävdat att bolaget är en intresserad part eftersom det direkt konkurrerar med Glunz. Sökandens fabrik i Sully-sur-Loire (Frankrike) tillverkar nämligen samma produkter som Glunz och de båda bolagens produkter saluförs på samma marknader.

37 Det skall erinras om att de berörda parterna enligt rättspraxis utgörs av personer, företag eller sammanslutningar, vars intressen eventuellt skadas av att ett stöd beviljas, det vill säga särskilt konkurrerande företag och branschorganisationer (domstolens dom av den 14 november 1984 i mål 323/82, Intermills mot kommissionen, REG 1984, s. 3809, punkt 16, svensk specialutgåva, volym 7, s. 685). I artikel 1 h i förordning nr 659/1999 upprepas ovannämnda rättspraxis och intresserad part anges vara "en medlemsstat eller en person, ett företag eller en företagssammanslutning, vars intressen kan påverkas av att stöd beviljas, framför allt stödmottagaren, konkurrerande företag och branschorganisationer".

38 I förevarande fall är det klarlagt att sökanden och stödmottagaren båda tillverkar träskivor och att bolagens avsättningsområden verkligen överlappar varandra.

39 Det skall noteras att Glunz vid förhandlingen anförde att bolagets produkter säljs i hela Förbundsrepubliken Tyskland och, i stor utsträckning, till industriföretag som tillverkar möbler, vilka företrädesvis är belägna i nordöstra Tyskland. Dessa uppgifter strider mot kommissionens. Denna har gjort gällande att stödmottagarens produkter nästan uteslutande säljs till företag i före detta Östtyskland.

40 Glunz har tillika medgett att sökanden var verksam på den tyska markanden för möbeltillverkning, men att bolaget innehade en mycket liten del av denna marknad. Den sistnämnda uppgiften har emellertid inte styrkts.

41 Dessutom har kommissionen, även om den i beslutet verkligen bedömde att träskivor är tunga och skrymmande produkter vilket innebär att långa transporter är kostbara och att transportradien är begränsad till ungefär 800 kilometer, likväl konstaterat att den aktuella geografiska marknaden utgörs av EES.

42 Om ett företag inom sitt naturliga leveransområde konkurrerar med andra företag, vars leveransområden överlappar dess leveransområde till följd av att vart och ett av dessa företag har sin egen bortre leveransradie, tenderar ett företags konkurrens med företag som befinner sig inom dess radie att utsträcka sig till dessa företags naturliga leveransområden. Det är således lämpligt att betrakta gemenskapen, eller EES som i förevarande fall, i dess helhet, såsom den relevanta geografiska marknaden (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 30 mars 2000 i mål T-65/96, Kish Glass mot kommissionen, REG 2000, s. II-1885, punkterna 84–95).

43 Av beslutet framgår också att Glunz är dotterbolag till Tableros de Fibras SA. Det sistnämnda bolaget äger fabriker i Frankrike som är verksamma inom träsektorn och som överläts av Glunz år 1999.

44 Under dessa omständigheter skall sökanden anses konkurrera med stödmottagaren och utgör därmed en intresserad part i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999.

45 Kommissionens uttryckliga hänvisning till förstainstansrättens beslut av den 27 maj 2004 i mål T-358/02, Deutsche Post och DHL mot kommissionen (REG 2004, s. II-1565), till stöd för uppfattningen att talan skall avvisas eftersom sökandens ställning på den aktuella marknaden inte nämnvärt skulle påverkas av att stödet beviljades, saknar relevans. Det ovannämnda avvisningsbeslutet, vilket grundades på att de två sökandeföretagens konkurrenskraft inte nämnvärt påverkades, gällde nämligen ett fall som skiljer sig från förevarande fall på så sätt att talan i det förstnämnda fallet väcktes mot ett beslut som kommissionen hade antagit med stöd av förfarandet i artikel 88.2 EG, inom ramen för vilket de berörda parterna hade getts tillfälle att yttra sig i vederbörlig ordning.

46 Av ovanstående följer att förevarande talan skall tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

Inledande synpunkter

47 Sökanden har i sak åberopat fyra grunder till stöd för yrkandet om ogiltigförklaring av beslutet. Den första grunden gäller åsidosättande av artikel 87 EG och rambestämmelserna, den andra grunden gäller åsidosättande av artikel 88.2 EG,

den tredje gäller maktmissbruk från kommissionens sida och den fjärde grunden gäller åsidosättande av motiveringsskyldigheten.

48 Sökanden har genom sin andra grund gjort gällande att kommissionen åsidosatte artikel 88.2 EG och artikel 4.4 i förordning nr 659/1999 genom att redan efter den preliminära granskningen godkänna det stöd som Glunz hade beviljats av de tyska myndigheterna. Enligt den sistnämnda artikeln är institutionen skyldig att inleda det formella granskningsförfarandet så snart som en anmäld åtgärd "föranleder tveksamhet" i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden.

49 Det skall erinras om att den preliminära granskning som införts genom artikel 88.3 EG, och som regleras i artikel 4 i förordning nr 659/1999, endast har till syfte att ge kommissionen tillräckligt med betänketid och tid att undersöka för att den skall kunna bilda sig en första uppfattning avseende de anmälda stödåtgärderna och på detta sätt, utan att det krävs en fördjupad granskning, kunna dra slutsatsen att åtgärderna är förenliga med fördraget eller, tvärtom, att de är sådana att tveksamheter föreligger därom (domstolens dom av den 15 februari 2001 i mål C-99/98, Österrike mot kommissionen, REG 2001, s. I-1101, punkterna 53 och 54).

50 Den formella fasen av granskningsförfarandet, med hjälp av vilken kommissionen skapar sig en komplett bild av omständigheterna i ärendet innan den fattar ett beslut, är nödvändig så snart som kommissionen stöter på allvarliga svårigheter vid bedömningen av om ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden (domen i det ovannämnda målet Matra mot kommissionen, punkt 33).

51 Kommissionen kan således fatta beslut om att inte invända mot stöd efter den preliminära granskningen endast om det efter denna granskning står klart att det planerade stödet i fråga är förenligt med fördraget.

52 Om däremot denna första granskning leder kommissionen till den motsatta slutsatsen, eller omöjliggör för kommissionen att övervinna alla svårigheter som är förenade med bedömningen av om det ifrågavarande stödet är förenligt med den gemensamma marknaden, är kommissionen skyldig att inhämta alla erforderliga yttranden och för detta ändamål inleda förfarandet enligt artikel 88.2 EG (domstolens dom av den 20 mars 1984 i mål 84/82, Tyskland mot kommissionen, REG 1984, s. 1451, punkt 13, svensk specialutgåva, volym 7, s. 565, och i de ovannämnda målen Cook mot kommissionen, punkt 29, Matra mot kommissionen, punkt 33, samt kommissionen mot Sytraval och Brink's France, punkt 39).

53 Genom grunden rörande åsidosättandet av artikel 88.2 EG har sökanden anfört dels att den preliminära granskningens längd och omständigheterna i denna är tecken på att allvarliga svårigheter förelåg, dels att en närmare undersökning av marknadssituationen för spånskivor skulle ha väckt tvivel hos kommissionen och därmed nödvändiggjort inledandet av det formella granskningsförfarandet. Sökanden har tillagt att den under förfarandet lämnade uppgifter till kommissionen om den synliga konsumtionen av spånskivor som visade att den aktuella investeringen genomfördes på en vikande marknad.

54 Det framgår emellertid tydligt av beslutet att kommissionen avsiktligen nöjde sig med att utvärdera huruvida marknaden led av strukturell överkapacitet och, mot bakgrund av formuleringen i punkterna 3.2–3.4 i rambestämmelserna och den omständigheten att den förfogade över tillräckligt med uppgifter avseende kapacitetsutnyttjandegraden i den berörda sektorn, bedömde att den inte var skyldig att kontrollera huruvida investeringarna i fråga genomfördes på en vikande marknad. Med tanke på detta agerande saknade sökandens överlämnande av uppgifter om konsumtionen av spånskivor i vilket fall som helst helt betydelse.

55 Det tycks därmed röra sig om en första generell fråga avseende tolkningen, mot bakgrund av artikel 87 EG, av de aktuella punkterna i rambestämmelserna för att fastställa vilken eller vilka kriterier som skall beaktas vid bedömningen av konkurrensfaktorn.

56 Förstainstansrätten skall inom ramen för sin legalitetsprövning besvara den första frågan rörande tolkningen av de tillämpliga reglerna och undersöka huruvida kommissionen med rätta kom fram till den slutsats som avses i punkt 54 ovan, vilket sökanden uttryckligen har bestritt genom sin första grund till stöd för yrkandet om ogiltigförklaring, vilken avser åsidosättandet av artikel 87 EG och rambestämmelserna.

Åsidosättandet av artikel 87 EG och rambestämmelserna

Parternas argument

57 Sökanden har ifrågasatt kommissionens bedömning av den högsta tillåtna stödnivån och, i synnerhet, av T-faktorn avseende konkurrensläget. Enligt sökanden är kommissionens analys av marknadssituationen felaktig, eftersom institutionen inte gjorde någon åtskillnad mellan marknaderna för spånskivor respektive OSB-skivor (Oriented Strand Board) och eftersom institutionen inte kontrollerade om och beaktade att marknaden för spånskivor var vikande.

— Att det inte gjorts någon åtskillnad mellan marknaderna för spånskivor respektive OSB-skivor

58 Sökanden har gjort gällande att det aktuella stödet borde ha utvärderats och bedömts separat beroende på om det avsåg tillverkning av spånskivor eller OSB-skivor. Sökanden har påpekat att kommissionen, i den del av beslutet som gäller fastställelse av den aktuella produktmarknaden, uppgav följande: "Under dessa omständigheter bör OSB-skivor och kryssfanér anses utgöra en marknad och

spånskivor en annan." Sökanden har riktat kritik mot kommissionen för att den inte beaktade denna avgränsning av marknaden när den bedömde konkurrensfaktorn utan tvärtom valde att göra en samlad bedömning.

59 Sökanden har gjort gällande att marknaden för spånskivor och marknaden för OSB-skivor är alltför olika för att kunna behandlas som en och samma marknad. Dessa produkter är nämligen endast utbytbara till mycket liten del. Enligt kommissionen själv rör det sig endast om tio procent. Produkternas respektive marknader utvecklas för övrigt olika. Enligt sökanden är marknaden för spånskivor vikande medan det råder tillväxt på marknaden för OSB-skivor.

60 Kommissionen har gjort gällande att syftet med investeringsstödet är att bygga ett integrerat centrum för träbearbetning bestående av två, till varandra nära knutna, produktionskedjor med gemensamma anläggningar. Kommissionen har anfört att åtgärden, i enlighet med punkt 7.2 i rambestämmelserna, skall ses som en "enhet och behandlas som sådan", eftersom det rör sig om just uppförande av en anläggning i den mening som avses i punkt 7.2 i rambestämmelserna. Punkt 7.7 i rambestämmelserna har också beaktats av kommissionen när den grundade sin bedömning på uppgifterna avseende klas. 20.20 i NACE-systemet, vilken omfattar spån- och OSB-skivor.

61 Även om man antar att separata bedömningar skall göras av investeringen med avseende på de berörda fabrikerna, anser kommissionen att den sista meningen i punkt 3.2 i rambestämmelserna innebär att de båda produkter som tillverkas av dessa skall beaktas gemensamt. Enligt nämnda punkt skall nämligen sektorn analyseras i första hand, inte de olika produktmarknaderna. Även om kapacitets-utnyttjandegraden för spånskivor respektive OSB-skivor hade beaktats var och en

för sig skulle jämkningsfaktorn för konkurrensfaktorn ha uppskattats till 1 för de båda sektorerna, vilka inte lider av strukturell överkapacitet.

62 Intervenienterna har anfört att stödet gäller en unik investeringsåtgärd som syftar till uppförandet av ett integrerat centrum för träbearbetning. Centrumet utgör en anläggning i den mening som avses i punkt 7.2 i rambestämmelserna, det vill säga en enhet ur organisatorisk synvinkel. Under dessa omständigheter saknar det betydelse att OSB-skivor och spånskivor tillhör olika produktmarknader eller att stödet rent bokföringsmässigt kan hänföras till två olika produktserier.

63 Intervenienterna har gjort gällande att fastställandet av kapacitetsutnyttjandegraden, vilket är det enda som har betydelse i förevarande fall, hur som helst är helt oberoende av frågan om investeringsprojektets odelbarhet. Även om det vore möjligt att klart urskilja två olika investeringsstöd skulle bestämmandet av konkurrensfaktorn grundas på kapacitetsutnyttjandegraden i den undersektor i NACE-systemet till vilken de båda aktuella produkterna hör. Detta överensstämmer med föreskrifterna i punkterna 3.2 och 3.3, jämförda med punkt 7.7, i rambestämmelserna.

— Avsaknaden av kontroll om och beaktade av att marknaden för spånskivor var vikande

64 Sökanden har anfört att kommissionen, i enlighet med punkterna 7.7 och 7.8 i rambestämmelserna, var skyldig att utvärdera de sifferuppgifter som är hänförliga till perioden 1995–1999 för att kontrollera huruvida strukturell överkapacitet och/eller en vikande marknad förelåg. Denna utvärdering är nämligen nödvändig för att konkurrensfaktorn skall kunna fastställas.

65 Sökanden har, med hänvisning till en studie som bifogats ansökan, anfört att den genomsnittliga årliga tillväxttakten för den synliga konsumtionen av spånskivor i EES var -3,72 procent åren 1995–1999 (jämfört med +24,57 procent för OSB-skivor), vilket enligt punkt 7.8 i rambestämmelserna innebär att denna produktmarknad var absolut vikande när beslutet antogs. När det är klarlagt att en produktmarknad är absolut vikande, är den tillämpliga jämkningsfaktorn för konkurrensfaktorn, vad avser stödet till fabriken för spånskivor, således inte 1, utan 0,25, i enlighet med punkt 3.10 i rambestämmelserna.

66 Sökanden har ifrågasatt det resonemang i beslutet som ledde till slutsatsen att jämkningsfaktorn för konkurrensfaktorn var 1.

67 Sökanden har kritiserat kommissionen för att den, med hänvisning till att den förfogade över tillräckliga uppgifter avseende kapacitetsutnyttjandet i den berörda sektorn, endast prövade frågan huruvida strukturell överkapacitet förelåg, och inte prövade huruvida marknaden i fråga var vikande, trots att ett jakande svar på någon av dessa frågor skulle ha inneburit att jämkningsfaktorn 1 inte kunde tillämpas på konkurrensfaktorn.

68 Det följer av lydelsen i punkt 3.10 i rambestämmelserna i första hand att skyldigheten att pröva huruvida investeringarna görs på en vikande marknad gäller även när uppgifter om kapacitetsutnyttjandegraden finns tillgängliga.

69 Kommissionens skyldighet att pröva huruvida marknaden lider av strukturell överkapacitet och/eller är vikande följer i andra hand av artikel 87.1 och 87.3 EG. Vid tillämpningen av denna artikel är det nödvändigt att ta hänsyn till det gemensamma intresset, vilket i förevarande fall borde ha föranlett kommissionen att pröva huruvida marknaden var vikande.

70 Kommissionen har erinrat om att rambestämmelserna är tvingande för institutionen och att det i förevarande fall inte var tillåtet för den att pröva huruvida investeringarna gjordes på en vikande marknad eftersom en sådan prövning enligt punkt 3.4 i dessa bestämmelser endast får göras i andra hand, när uppgifterna om kapacitetsutnyttjande är otillräckliga. Vid tidpunkten för anmälan av stödet förfogade emellertid kommissionen över uppgifter avseende kapacitetsutnyttjandegraden i den aktuella sektorn för perioden 1993–1998 och det var på dessa uppgifter som beslutet baserades.

71 Kommissionen har gjort gällande att sökandens tolkning av rambestämmelserna är felaktig. Av ordningsföljden mellan punkterna 3.3 och 3.4 i rambestämmelserna samt villkoret i nämnda punkt 3.4 för att pröva huruvida investeringarna görs på en vikande marknad, nämligen att uppgifterna om kapacitetsutnyttjande är otillräckliga, följer nämligen automatiskt att företräde skall ges åt fastställandet av kapacitetsutnyttjandegraden. Formuleringen "och/eller" syftar endast till att precisera att den synliga konsumtionen av de berörda produkterna under alla omständigheter skall bestämmas när uppgifterna om kapacitetsutnyttjandet är otillräckliga. Det är inte möjligt att av punkt 3.10 i rambestämmelserna dra slutsatsen att undantag skall göras, ens delvis, från punkterna 3.2 och 3.4 i nämnda bestämmelser, vilka över huvud taget inte berör tillämpningsordningen för de båda bedömningsmetoderna avseende konkurrensläget, eftersom ett sådant resonemang är normativt motsägelsefullt.

72 Företrädet för kriteriet avseende kapacitetsutnyttjandegraden har sin förklaring i att detta kriterium ger en mycket tillförlitligare bild av situationen i den berörda sektorn än den synliga konsumtionen. Denna konsumtion påverkas av flera olika faktorer vilka är oberoende av situationen i sektorn och kapacitetsutnyttjandegraden. Beaktandet av den synliga konsumtionen skulle således resultera i helt andra slutsatser rörande läget på marknaden efter den beaktade femårsperioden. Kommissionen har preciserat att syftena med rambestämmelserna är uppnådda när de specifika bestämmelserna häri har iakttagits såsom i förevarande fall.

73 Av de nya sektorsövergripande rambestämmelserna för regionalstöd till stora investeringsprojekt (EGT 2002, C 70, s. 8), vars punkt 19 innehåller en direkt hänvisning till kapacitetsutnyttjandegraden, går det inte att dra slutsatsen att "utvärderingen av den strukturella överkapaciteten inte möjliggör en effektiv bedömning av situationen på marknaden" eller att kommissionen har medgett att kriteriet avseende den ovannämnda graden saknar relevans.

74 Svaranden har anfört att sökanden bortser från att konkurrensfaktorn endast är en av fyra relevanta faktorer vid bedömningen av den högsta tillåtna stödnivån och att det anmälda stödet, även med tillämpning av sökandens beräkningsmetod, förblir godtagbart. Vidare gäller de invändningar som gjorts inte rambestämmelserna som sådana, utan tillämpningen av dessa i ett enskilt fall, och de grundar sig på ett oriktigt antagande om att kriteriet avseende en vikande marknad är det enda som är användbart och att enbart den synliga konsumtionen skall beaktas vid definitionen av denna marknad.

75 Intervenienterna har gjort gällande att kommissionens agerande överensstämmer med såväl lydelsen av punkt 3.10 i rambestämmelserna som med bestämmelsernas syfte.

76 Intervenienterna har i första hand anfört att formuleringen "och/eller" i punkt 3.10 i rambestämmelserna saknar egen innebörd. Förhållandet mellan kriteriet om överkapacitet och kriteriet om en vikande marknad har nämligen redan reglerats i punkterna 3.3 och 3.4 i rambestämmelserna på så vis att företräde har getts åt prövningen av en eventuell överkapacitet. I punkt 3.10 erinras enbart om beräkningsmetoden med de tre faktorerna för den högsta tillåtna stödnivån. Kommissionen kunde dessutom med rätta ha grundat sig på kapacitetsutnyttjandegraden för perioden 1994–1998. Intervenienterna har gjort gällande att uppgifterna om kapacitetsutnyttjandegraden för klas. 20.20 i NACE-systemet ännu inte var tillgängliga vid tidpunkten för anmälan av det planerade stödet och att Eurostat ännu inte hade fastställt uppgifterna för tillverkningsindustrin för år 1999.

77 Intervenienterna har i andra hand gjort gällande att konkurrensfaktorn endast utgör ett moment i formaliseringen av den avvägning som kommissionen skall göra mellan EG-fördragets motstridiga mål fri konkurrens och solidaritet inom gemenskapen. Det sistnämnda målet utgör grunden för undantagen för regionalt stöd i artikel 87.3 a och b EG. Genom beaktandet av detta mål undviks att stödåtgärder skapar branschproblem på gemenskapsplanet som är allvarligare än de ursprungliga, regionala problemen (förstainstansrättens dom av den 15 september 1998 i de förenade målen T-126/96 och T-127/96, BFM och EFIM mot kommissionen, REG 1998, s. II-3437, punkt 101).

78 Sökanden har dessutom förbisett att frågan huruvida överkapacitet skapas på den gemensamma marknaden, enligt artikel 87 EG och rambestämmelserna, är den enda som alltid är relevant. Utvecklingen av marknadsvolymerna beaktar inte källorna för den synliga konsumtionen. Enligt intervenienterna strider en investering som görs på en vikande marknad inte nödvändigtvis mot artikel 87.3 a och c EG samt rambestämmelserna, om källorna till största delen utgörs av import och kapaciteten inom gemenskapen utnyttjas till fullo. Den omständigheten att producenter från tredje länder eventuellt kan komma att utestängas från marknaden spelar nämligen inte någon som helst roll inom ramen för denna bedömning.

Förstainstansrättens bedömning

79 Det skall inledningsvis erinras om att om kommissionen har ett betydande utrymme för skönsmässig bedömning vid tillämpningen av artikel 87.3 EG, vars tillämpning innebär ekonomiska och sociala bedömningar som skall göras i ett gemenskapssammanhang, kan den likväl fastställa vägledande regler för hur den skall utöva sin befogenhet att företa skönsmässiga bedömningar genom sådana rättsakter som riktlinjerna i fråga, förutsatt att dessa rättsakter innehåller bestämmelser om den inriktning som institutionen avser att följa och att de inte avviker från normerna i fördraget (domstolens dom av den 5 oktober 2000 i mål C-288/96, Tyskland mot

kommissionen, REG 2000, s. I-8237, punkt 62, och av den 7 mars 2002 i mål C-310/99, Italien mot kommissionen, REG 2002, s. I-2289, punkterna 45 och 52). När kommissionen antar riktlinjer, vilka överensstämmer med fördraget, i syfte att precisera de kriterier som den har för avsikt att tillämpa inom ramen för utövandet av sitt utrymme för skönsmässiga bedömningar, medför dessa en automatisk begränsning av denna befogenhet på så vis att kommissionen blir skyldig att rätta sig efter de riktlinjer som den själv har infört (förstainstansrättens dom av den 12 december 1996 i mål T-380/94, AIUFFASS och AKT mot kommissionen, REG 1996, s. II-2169, punkt 57, och den 30 april 1998 i mål T-214/95, Vlaams Gewest mot kommissionen, REG 1998, s. II-717, punkt 89). I detta sammanhang ankommer det på förstainstansrätten att bedöma om kommissionen har iakttagit dessa regler (förstainstansrättens dom av den 30 januari 2002 i mål T-35/99, Keller och Keller Meccanica mot kommissionen, REG 2002, s. II-261, punkt 77).

80 I förevarande fall har sökanden ifrågasatt kommissionens bedömning i beslutet av T-faktorn avseende konkurrensläget. Sökanden har hänvisat till ordalydelsen i rambestämmelserna och till artikel 87 EG.

81 Av sökandens handlingar framgår att den första anmärkningen, vilken rör avgränsning av de berörda produktmarknaderna, är nära knuten till invändningen att kommissionen underlåtit att undersöka huruvida marknaden är vikande, vilket utgör den väsentligaste tvistefrågan mellan parterna.

82 Det är klarlagt att kommissionen, efter att ha konstaterat att spånskivor och OSB-skivor tillhör olika produktmarknader, i enlighet med punkt 7.7 i rambestämmelserna, prövade huruvida strukturell överkapacitet förelåg. Prövningen gjordes på grundval av en studie som innehöll uppgifter om kapacitetsutnyttjandegraden för den sektor som motsvarar klas. 20.20 i NACE-systemet, vilken avser tillverkning av spånskivor och till vilken spånskivor och OSB-skivor utan tvekan hör.

83 På grundval av studien konstaterade kommissionen att strukturell överkapacitet inte förelåg. Resultatet av kommissionens analys förblir detsamma oavsett om kapacitetsutnyttjandegraden beaktas för spånskivor i allmänhet eller om kapacitetsutnyttjandegraden beaktas för spånskivor respektive OSB-skivor var för sig. Sökanden har inte ifrågasatt vare sig resultaten av studien eller kommissionens slutsats att strukturell överkapacitet inte förelåg.

84 Sökandens uppfattning att det är nödvändigt att göra åtskillnad mellan marknaden för spånskivor och marknaden för OSB-skivor har i själva verket hela sin förklaring i bedömningen av att marknaden var vikande, vilket sökanden behandlar i sina inlagor. Det skall för övrigt noteras att denna bedömning, till skillnad från den som rör en eventuell strukturell överkapacitet, inte görs genom att en sektor bestäms enligt klassificeringen i NACE-systemet, utan genom att den aktuella produktmarknaden definieras (se punkterna 7.7 och 7.8 i rambestämmelserna).

85 Inom ramen för sin analys har sökanden tillämpat och grundat sig just på distinktionen mellan marknaden för spånskivor och marknaden för OSB-skivor och har kommit fram till att den förstnämnda marknaden var absolut vikande, eller i vart fall vikande, vilket motiverade att en jämkningsfaktor på 0,25 eller 0,75 tillämpades för konkurrensfaktorn på denna marknad, medan en jämkningsfaktor på 1 däremot kunde användas för samma faktor på den andra marknaden.

86 Den väsentliga frågan tycks därmed vara huruvida kommissionen i förevarande fall kunde avstå från att pröva huruvida marknaden var vikande.

87 Kommissionen har med stöd av intervenienterna gjort gällande att rambestämmelserna innehåller två kriterier för bedömning av konkurrensfaktorn, nämligen

kriteriet avseende strukturell överkapacitet och kriteriet avseende en vikande marknad, och att det finns en hierarki mellan dessa båda kriterier. Enligt dem kan kriteriet avseende en vikande marknad endast tillämpas i andra hand, när uppgifterna avseende kapacitetsutnyttjandegraden i den berörda sektorn är otillräckliga till följd av att de inte täcker hela referensperioden eller inte avser just de produkter som är aktuella, och det därför inte är möjligt att besvara frågan huruvida strukturell överkapacitet föreligger vare sig jakande (strukturell överkapacitet föreligger) eller nekande (strukturell överkapacitet föreligger inte).

88 Denna tolkning av rambestämmelserna har i beslutet kommit till uttryck i tillämpningen av jämkningsfaktorn 1 för konkurrensfaktorn, det vill säga den högsta jämkningsfaktorn och därmed den mest fördelaktiga för stödmottagaren. Tillämpningen av denna jämkningsfaktor grundar sig uteslutande på konstaterandet att den aktuella sektorn inte lider av strukturell överkapacitet.

89 Om hänsyn enbart tas till lydelsen av rambestämmelserna kan de förvisso tolkas på det sätt som förordas av kommissionen. Rambestämmelserna skall emellertid tolkas mot bakgrund av artikel 87 EG, och principen om statligt stöds oförenlighet i denna, så att det mål som avses i denna bestämmelse, nämligen icke snedvriden konkurrens på den gemensamma marknaden, kan uppnås.

90 Det är i och för sig riktigt att kommissionen enligt texten i punkterna 3.2–3.4 i rambestämmelserna vid bedömningen av konkurrensfaktorn först skall ta sig an analysen avseende förekomsten av strukturell överkapacitet i den aktuella sektorn.

91 Av punkt 3.10.1 i rambestämmelserna framgår emellertid att det faktum att förekomsten eller frånvaron av strukturell överkapacitet skall fastställas först inte innebär att kommissionen alltid kan inskränka sig till denna enda analys när den förfogar över uppgifter om kapacitetsutnyttjandegraden inom den relevanta sektorn.

92 Ovannämnda punkt har tillkommit för att komplettera punkterna 3.2–3.6 i rambestämmelserna om konkurrensfaktorn, genom att precisera de olika jämkningsfaktorer som kan tillämpas för denna faktor i förhållande till fyra olika situationer, vilka räknas upp i punkt 3.10.1 i–iii. Av denna anledning hänger de ovannämnda punkterna samman.

93 Enligt lydelsen av punkt 3.10.1 i rambestämmelserna är det tillräckligt att kommissionen konstaterar att ett investeringsprojekt kan leda till en utökad kapacitet inom en sektor med strukturell överkapacitet för att jämkningsfaktorn 0,75 skall vara tillämplig för T-faktorn. Jämkningsfaktorn är 0,50 när projektet dessutom kan leda till utökad kapacitet inom en sektor med betydande strukturell överkapacitet och till 0,25 när den strukturella överkapaciteten kan betecknas som betydande.

94 Bindeordet "eller" vid uppräknandet av de olika situationerna i punkt 3.10.1 i–iii i rambestämmelserna bekräftar kommissionens uppfattning att det är tillräckligt att ett investeringsprojekt kan leda till en utökad kapacitet också inom en sektor med en vikande marknad för att jämkningsfaktorn 0,75 skall vara tillämplig för T-faktorn. Jämkningsfaktorn är 0,50 när projektet dessutom kan leda till utökad kapacitet inom en sektor med betydande strukturell överkapacitet och till 0,25 när efterfrågan är absolut vikande.

95 Enligt punkt 3.10.1 iv i rambestämmelserna kan kommissionen emellertid endast tillämpa jämkningsfaktorn 1 för konkurrensfaktorn om "inga negativa effekter enligt i–iii" har konstaterats.

96 Texten i punkt 3.10.1 i rambestämmelserna visar därmed att tillämpningen av den högsta jämkningsfaktorn, vilken maximerar storleken på det stöd som kan bedömas vara förenligt med den gemensamma marknaden, förutsätter att kommissionen dessförinnan har konstaterat att sektorn i fråga inte lider av strukturell överkapacitet och att marknaden inte är vikande, såvida det inte antas att avsaknad av sådan överkapacitet ovillkorligen innebär att marknaden inte är vikande för de aktuella produkterna, vilket skulle innebära att man förnekar dessa båda kriteriers specifika karaktär vid bedömningen av konkurrensfaktorn.

97 Under dessa omständigheter måste den första meningen i punkt 3.4 i rambestämmelserna, enligt vilken kommissionen, "om uppgifterna om kapacitetsutnyttjande är otillräckliga, kommer ... att beakta om investeringen görs på en vikande marknad", förstås på så sätt att när uppgifterna om kapacitetsutnyttjandet i den berörda sektorn inte är sådana att kommissionen med säkerhet kan säga att strukturell överkapacitet föreligger skall kommissionen pröva huruvida marknaden är vikande.

98 Denna tolkning av rambestämmelserna är den enda som överensstämmer med artikel 87 EG och målet häri om en konkurrens som inte är snedvriden.

99 En tolkning som den som förordats av sökanden i förevarande fall, enligt vilken det är möjligt att bevilja statligt stöd till företag som saluför produkter för vilka marknaden är vikande utan att kommissionen beaktar denna omständighet vid sin kontroll, kan inte godtas. Det är uppenbart att investeringar som görs på en sådan marknad medför allvarliga risker för att konkurrensen snedvrids, vilket uppenbart strider mot det mål som eftersträvas i artikel 87 EG, nämligen en konkurrens som inte är snedvriden.

100 Det skall erinras om att det i punkt 1.1 i rambestämmelserna preciseras att det efter fullbordandet av den inre marknaden har blivit ännu viktigare att utöva sträng kontroll över statligt stöd till stora investeringsprojekt, eftersom stödets snedvridande effekt ökar när de snedvridningar som orsakats av andra former av statliga ingripanden avskaffas och när marknaderna blir öppnare och mer integrerade. Kommissionen införde rambestämmelserna för att stöden till stora investeringsprojekt skulle kunna hållas på en nivå som i största möjliga utsträckning begränsade de negativa följderna för konkurrensen men samtidigt innebar att stödområdets attraktionskraft bevarades (punkt 1.2).

101 För detta ändamål skall kommissionen från fall till fall besluta om den högsta tillåtna stödnivån för projekt som omfattas av kravet på anmälan. Detta sker genom tillämpning av olika faktorer, bland annat konkurrensfaktorn.

102 Inom ramen för bedömningen av huruvida ett stöd som faller under rambestämmelserna är förenligt med den gemensamma marknaden, är bestämningen av vilken jämkningsfaktor som skall tillämpas med hänsyn till rådande konkurrensförhållanden resultatet av en strukturell och konjunkturell analys av marknaden, som det åligger kommissionen att göra i samband med att den fattar sitt beslut på grundval av de objektiva kriterier som anges i rambestämmelserna. Denna bedömning av den särskilda faktor som skall tillämpas är avgörande för storleken på det stöd som kan förklaras vara förenligt med den gemensamma marknaden (förstainstansrättens dom av den 30 januari 2002 i mål T-212/00, Nuove Industrie Molisane mot kommissionen, REG 2002, s. II-347, punkterna 39 och 40).

103 Av ovanstående följer att kommissionen åsidosatte artikel 87 EG och rambestämmelserna när den tillämpade jämkningsfaktorn 1 på konkurrensfaktorn utan att först kontrollera att det aktuella stödprojektet inte genomfördes på en vikande marknad. Rambestämmelserna antogs i syfte att precisera tillämpningsvillkoren för nämnda artikel och särskilt för artikel 87.3 a EG, enligt vilken stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i de regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller

där det råder allvarlig brist på sysselsättning kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden.

104 Denna slutsats motsägs inte av kommissionens beslutspraxis. Vid förhandlingen hänvisade svaranden till fyra beslut i vilka den enbart hade prövat förekomsten av strukturell överkapacitet. Det är emellertid klarlagt att jämkningsfaktorn 1 endast tillämpades för konkurrensfaktorn i ett av dessa beslut efter det att kommissionen nöjt sig med att konstatera att det inte förekom någon strukturell överkapacitet (beslut av den 19 juni 2002, statligt stöd N 240/02 till förmån för Zellstoff Stendal GmbH).

105 Det resonemang som fördes av kommissionen i dess beslut av den 8 juni 2000, till stöd för att invändningar inte skulle göras mot det stöd som hade beviljats Pirna AG, skall däremot framhållas.

106 I det ovannämnda beslutet konstaterade kommissionen inledningsvis, på grundval av uppgifter om kapacitetsutnyttjandegraden i den berörda sektorn, vilken motsvarade klas. 21.11 i NACE-systemet, att strukturell överkapacitet inte förelåg. Därefter prövade kommissionen huruvida marknaden för cellulosafibrer var vikande och konstaterade att så inte var fallet. Detta gjorde det möjligt att, i enlighet med punkt 3.10.1 iv i rambestämmelserna till vilken det uttryckligen hänvisas i punkt 35 i beslutet, tillämpa jämkningsfaktorn 1 för konkurrensfaktorn, dock först efter att det konstaterats att det aktuella investeringsprojektet inte förstärkte en stor marknadsandel. I detta avseende motsäger beslutets lydelse, i vilket institutionens stegvisa resonemang, med uttrycklig hänvisning till punkt 3.10.1 iv i rambestämmelserna, tydligt återges, kommissionens argument till stöd för att analysen för att fastställa huruvida marknaden är vikande är överflödig.

107 Jämförelsen mellan beslutet av den 8 juni 2000 avseende Pirna AG och det beslut som avses i punkt 104, och det beslut som är aktuellt i förevarande mål, visar därmed att kommissionens beslutspraxis är motsägelsefull vad avser tillämpningen av den högsta jämkningsfaktorn enligt rambestämmelserna för T-faktorn.

108 Det skall för övrigt noteras att relevansen av kriteriet avseende en vikande marknad bekräftas i de nya sektorsövergripande rambestämmelserna för regionalstöd till stora investeringsprojekt, vilka innehåller ett förbud mot regionalt investeringsstöd till förmån för sektorer där det råder allvarliga strukturella problem. Vid utarbetandet av förteckningen över dessa sektorer mäts de allvarliga strukturella problemen i princip på grundval av uppgifter om den synliga konsumtionen av produkten eller produkterna i fråga. I punkt 32 i de nya rambestämmelserna anges klart och tydligt att allvarliga strukturella problem anses föreligga om sektorn i fråga är på tillbakagång.

109 Av det ovan anförda följer att beslutet skall ogiltigförklaras, utan att det är nödvändigt att pröva sökandens övriga anmärkningar.

110 Det skall slutligen noteras att det anmälda stödets förenlighet med gällande bestämmelser, på grund av kommissionens felaktiga rättstillämpning, inte har prövats med hänsyn till samtliga tillämpliga kriterier.

111 Vid verkställandet av denna dom skall kommissionen, med beaktande av uppgifterna om den synliga konsumtionen av produkterna i fråga under referensperioden, pröva det anmälda stödets förenlighet med gällande bestämmelser och, för det fall prövningen medför allvarliga svårigheter, inleda det formella granskningsförfarande som avses i artikel 88.2 EG.

Begäran om åtgärder för processledning

112 Sökanden har i enlighet med artikel 64.3 d i förstainstansrättens rättegångsregler begärt att kommissionen skall överlämna handlingarna om det aktuella stödet, vilket svaranden och intervenienterna har motsatt sig.

113 Förstainstansrätten anser att sökandens begäran om åtgärder för processledning inte skall bifallas, eftersom nämnda begäran saknar intresse för tvistens lösning (se förstainstansrättens dom av den 25 juni 2002 i mål T-311/00, British American Tobacco (Investments) mot kommissionen, REG 2002, s. II-2781, punkt 50).

Rättegångskostnader

114 Enligt artikel 87.2 i förstainstansrättens rättegångsregler skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Sökanden har yrkat att kommissionen skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom kommissionen har tappat målet, skall sökandens yrkande bifallas.

115 Sökanden har däremot varken yrkat att Glunz eller OSB Deutschland skall förpliktas ersätta kostnaderna som är hänförliga till deras interventioner. De skall därför endast förpliktas att bära sina egna rättegångskostnader (förstainstansrättens dom av den 8 oktober 2002 i de förenade målen T-185/00, T-216/00, T-299/00 och T-300/00, M6 m.fl. mot kommissionen, REG 2002, s. II-3805, punkt 89).

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

1) **Kommissionens beslut SG (2001) D av den 25 juli 2001 att inte göra invändningar mot det stöd som Glunz AB beviljats av de tyska myndigheterna ogiltigförklaras.**

2) **Kommissionen skall bära sin rättegångskostnad och ersätta sökandens rättegångskostnad.**

3) **Glunz AG och OSB Deutschland GmbH skall bära sina rättegångskostnader som är hänförliga till deras intervention.**

Legal Tiili Vilaras

Wiszniewska-Białecka Vadapalas

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 1 december 2004.

H. Jung H. Legal

Justitiesekreterare Ordförande